

Forfatter: Palladius, Peder

Titel: Udrag fra Peder Palladius' Danske Skrifter

Citation: Palladius, Peder: "Peder Palladius' Danske Skrifter", i Palladius, Peder: *Peder Palladius' Danske Skrifter*, udg. af Lis Jacobsen , H.H. Thiele, 1911-1926, s. 266. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-palladius05val-shoot-idm140381306160160/facsimile.pdf> (tilgået 24. april 2024)

Anvendt udgave: Peder Palladius' Danske Skrifter

S. 247 L. 23. *vdj officials tid*] Biskoppens Official var Udøveren af Biskoppens Doms- og Straffemyndighed og ordnede de saakaldte *casus reservati* (i hvilke en almindelig Præst ikke kunde absolvere). Denne Myndighed var nu (ved Ribeartiklerne) overdraget Kapitlet i Roskilde for Ægteskabssagers Vedkommende; jfr. S. 186 Note til S. 90 L. 3.

S. 248 L. 14. *und forligelse*] samme Udtryk bruges bl. a. i Danske Lov 2—9—8.

S. 248 L. 15. *ey*] „altid“.

S. 248 L. 28. *vdj Ribe paa herre dage* osv.] hvad her sigtes til, kan ikke nærmere oplyses.

S. 249 L. 5 f. *skillies att fra mad oc maail*] dette Udtryk kendes ikke fra andre Kilder; det svarer jo kun delvis til *separatio quoad mensam & thorum*.

S. 249 L. 31 f. Om Pesten i Kbh. 1545—46 se Mansa, Folkesygdomme S. 150 f.

S. 250 L. 12. *Viisdoms bog*] Visd. 4.5: *Confringentur enim rami inconsummati*.

S. 251 f. Det Skrift, Palladius sender Kongen, er det saakaldte *Censura*, udg. Dänische Bibl. VI, 185 ff. Det udførligere Skrift, der sendes til Peiter Capiten er *Judicium*; udgivet Dän. Bibl. V. 76; se iøv. om Interim-Striden sst. S. 1 ff. En kort Fremstilling af Palladius's Forhold til Interim er givet i G. Jørgensen, *Peder Palladius*, 1922, s. 40 ff. og S. 131 f.

S. 252 L. 3. *Peiter Capiten*] se foran II. Bind S. 325 ff.

S. 253 L. 11. *Peder Gaaske*] Biogr. Lex. VI. 120.

S. 255 L. 3 f. *met henders paaleggelse*] se foran Bind I 233.

S. 256 L. 6. *pusille*] en (ussel) lille Dreng, „Pjævs“; beslægtet med *Pusling* og lign. — Jfr. Kalkar III 530 (den etym. Forklaring her er urigtig).

S. 256 L. 10. *si coecus* etc.] Matth. 15.14. Luc. 6.39.

S. 256 L. 14. *Oluf Hielteson*] Olafur Hjaltason var den første evang. Biskop i Holar (1552—69), se Biskuparsögur Jóns prófast Halldórssonar, II. 2 ff.

S. 256 L. 18. *Sigurd*] Sigurður var Præst til Grenjaðarstad 1534—95, se Sv. Nielsson, *Presta Tal og Prófast*, Kbh. 1869, S. 196.

S. 256 L. 28. *maledictus* etc.] Jerem. 48.10. (*ego sanguinem* etc.] Ezech. 33.8. *stabit anima* etc.] 4. Reg. 10.24. *omnis arbor* etc.] Matth. 7.19.

S. 257 L. 29. *Johannes Frederus* (1510—62), Superintendent